

35461

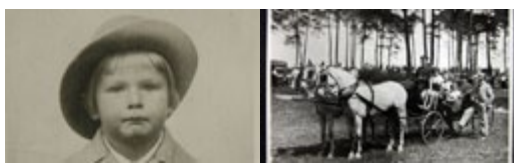
Stutthof

Muzeum Stutthof
w Sztutowie

„Wtedy w obozie Niemcom coś się udało:
zabić w nas człowieczeństwo... i to było straszne...”

MAREK DUNIN-WĄSOWICZ

Ur. 1926 w Warszawie

Ojciec Władysław walczył w Legionach; po odzyskaniu niepodległości był dziennikarzem i znanym działaczem społecznym. Matka Janina społecznie prowadziła Szkołę Rodziny Wojskowej w Warszawie. Matką chrzestną Marka była przyjaciółka matki, Marszałkowa Aleksandra Piłsudska. Obie rodziny przyjaźniły się.

Po ukończeniu szkoły powszechnej – już po wybuchu wojny – Marek Dunin – Wąsowicz uczył się zawodu w Szkole Handlowej i Mechanicznej w Warszawie. Już w 1940 roku wstąpił do Szarych Szeregów, a następnie Armii Krajowej na Żoliborzu – pseudonim „Jack” – przydzielony do pułku „Baszta”. Jako harcerz i żołnierz AK przeszedł przeszkolenie wojskowe, kurs obsługi broni, przenośił meldunki itp.

Aresztowany 13 kwietnia 1944 roku w domu wraz z bratem i rodzicami przez warszawskie gestapo. Wszyscy byli przesłuchiwanymi na Szuca, potem przewieziono ich do więzienia na Pawiaku. „Na przesłuchaniach odgrywałem rolę głupiego, naiwnego dziecka”.

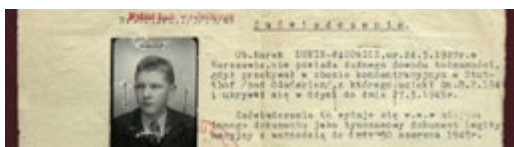
24 maja 1944 roku wraz z bratem włączono go do prawie 900-osobowego transportu z Pawiaka do KL Stutthof. Rodzice pozostali na Pawiaku. W obozie oznaczony został numerem 35461.

1. Kłuski Marek Dunin-Wąsowicz
2. Rodzina Dunin-Wąsowicz w powiecie Marszałka (Płockiego)
3. Okładka książki personalnej więźnia politycznego KL Stutthof Marek Dunin-Wąsowicz
4. Decyzja karta personalna Marek Dunin-Wąsowicz
5. Wzrostowa karta pracy Marek Dunin-Wąsowicz, Odyń, marzec 1945 r.
7. Typocenny dowód osobisty Marek Dunin-Wąsowicz, Kraków, kwiecień 1945 r.

Początkowo trafił do najcięższej pracy w komandzie leśnym, gdzie głównym zajęciem więźniów było karczowanie drzew i równanie terenu pod rozbudowę obozu. W krótkim czasie stracił siły fizyczne i bliski śmierci z wycieńczenia spowodował wypadek, dzięki któremu trafił do obozowego szpitala, gdzie polski lekarz uratował mu życie. Po wyleczeniu pracował w obozowych warsztatach rzemieślniczych. Przez cały czas opiekował się bratem, m.in. „organizując” dodatkową żywność.

Ewakuowany w jednej z ostatnich kolumn ewakuacyjnych z obozu centralnego w dniu 25 stycznia 1945. Uciekł wraz z bratem z Marszu Śmierci w okolicach miejscowości Gęś w lutym 1945 roku. Przedostali się razem do Gdyni, gdzie dzięki pomocy krewnych doczekali wyzwolenia przez Armię Czerwoną. „Słowo - Stutthof – otwierało wszystkie drzwi, z czymś takim, z taką solidarnością nie spotkałem się nigdy później w życiu”.

Z rodzicami bracia spotkali się ponownie w kwietniu 1945 roku w Krakowie.

Po powrocie do Warszawy Marek Dunin – Wąsowicz wstąpił do wojska i był dziennikarzem w redakcji „Polski Zbrojnej”.

8. Marek Dunin-Wąsowicz w redakcji „Polski Zbrojnej” 1947 r.

Po wystąpieniu z wojska (w końcu 1949 roku) do emerytury (w 1990) pracował jako dziennikarz i korespondent w „Życiu Warszawy” i „Rzeczpospolitej”. Jest autorem kilku pierwszych, wielokrotnie wydanych popularnych opracowań dotyczących obozu Stutthof. Aktywnie działał w warszawskich stowarzyszeniach kombatanckich.

Mieszka w Warszawie.

35461

„Wtedy w obozie Niemcom coś się udało: zabić w nas człowieczeństwo... i to było straszne...”

Marek Dunin-Wąsowicz

Ur. 1926 w Warszawie

Ojciec Władysław walczył w Legionach; po odzyskaniu niepodległości przez Polskę był dziennikarzem i znanym działaczem społecznym. Matka Janina społecznie prowadziła Szkołę Powszechną Stowarzyszenia „Rodzina Wojskowa” w Warszawie. Matką chrzestną Marka była przyjaciółka matki, marszałkowa Aleksandra Piłsudska. Obie rodziny przyjaźniły się.

Po ukończeniu szkoły powszechnej – już po wybuchu wojny – Marek Dunin-Wąsowicz uczył się zawodu w Szkole Handlowej i Mechanicznej w Warszawie. Już w 1940 roku wstąpił do Szarych Szeregów, a następnie do Armii Krajowej na Żoliborzu, otrzymał pseudonim „Jack” i przydział do pułku „Baszta”. Jako harcerz i żołnierz AK przeszedł przeszkolenie wojskowe, kurs obsługi broni, przenoślił meldunki itp.

Aresztowany 13 kwietnia 1944 roku w domu wraz z bratem i rodzicami przez warszawskie Gestapo. Wszyscy byli przesłuchiwanymi w więzieniu Gestapo przy Alei Szucha, potem przewieziono ich do więzienia na Pawiaku. „Na przesłuchaniach odgrywałem rolę głupiego, naiwnego dziecka”.

24 maja 1944 roku wraz z bratem włączono go do prawie dziewięćsetosobowego transportu z Pawiaka do KL Stutthof. Rodzice pozostali na Pawiaku. W obozie oznaczony został numerem 35461.

Początkowo trafił do najcięższej pracy w komandzie leśnym, gdzie głównym zajęciem więźniów było karczowanie drzew i równanie terenu pod rozbudowę obozu. W krótkim czasie stracił siły fizyczne i bliski śmierci z wycieńczenia spowodował wypadek, dzięki któremu trafił do obozowego szpitala, gdzie polski lekarz uratował mu życie. Po wyleczeniu pracował w obozowych warsztatach rzemieślniczych. Przez cały czas opiekował się bratem, m.in. organizując mu dodatkową żywność.

Wyprowadzony w jednej z ostatnich kolumn ewakuacyjnych z obozu centralnego w dniu 25 stycznia 1945 roku. Uciekł wraz z bratem z Marszu Śmierci w okolicach miejscowości Gęś w lutym 1945 roku. Przedostali się razem do Gdyni, gdzie dzięki pomocy krewnych doczekali wyzwolenia przez Armię Czerwoną. „Słowo >>Stutthof<< otwierało wszystkie drzwi, z czymś takim, z taką solidarnością nie spotkałem się nigdy później w życiu”.

Z rodzicami bracia spotkali się ponownie w kwietniu 1945 roku w Krakowie. Po powrocie do Warszawy Marek Dunin-Wąsowicz wstąpił do wojska i był dziennikarzem w redakcji „Polski Zbrojnej”.

Po wystąpieniu z wojska (w końcu 1949 roku) do emerytury (w 1990) pracował jako dziennikarz i korespondent w „Życiu Warszawy” i „Rzeczpospolitej”. Jest autorem kilku pierwszych, wielkonakładowych popularnych opracowań dotyczących obozu Stutthof. Aktywnie działał w warszawskich stowarzyszeniach kombatanckich. Mieszka w Warszawie.

1. Kilkuletni Marek Dunin-Wąsowicz.
2. Rodzina Dunin-Wąsowiczów w powozie marszałka Piłsudskiego.
3. Okładka teczki personalnej więźnia politycznego KL Stutthof Marka Dunin-Wąsowicza.
4. Obozowa karta personalna Marka Dunin-Wąsowicza.
- 5–6. Niemiecka karta pracy Marka Dunin-Wąsowicza, Gdynia, marzec 1945 roku.
7. Tymczasowy dowód osobisty Marka Dunin-Wąsowicza, Kraków, kwiecień 1945 roku.
8. Marek Dunin-Wąsowicz w redakcji „Polski Zbrojnej”, 1947 rok.